

Výchovné situace ve škole: kazuistiky, analýza a interpretace – seminář č. 1

Klasická definice výchovy: proces záměrného působení na osobnost člověka s cílem dosáhnout pozitivních změn v jejím vývoji. (např. Pedagogický slovníku autorů Průcha, Mareš, Walterová, 2008)

Radim Palouš (1991, s. 53) definuje výchovu následovně: Výchova je záměrné a soustavné působení lidského jedince (vychovatele) na druhého jedince (chovance), které vede ke vzniku relativně trvalých změn v chování a prožívání toho druhého jedince.

Jiří Pelikán (1995, s. 36) Výchova je cílevědomým a záměrným vytvářením a ovlivňováním podmínek umožňujících optimální rozvoj každého jedince v souladu s individuálními dispozicemi a stimulujičích jeho vlastní snahu stát se autentickou, vnitřně integrovanou a socializovanou osobností.

Co mají tyto definice společné

Která z uvedených definic vám nejvíc vyhovuje? Proč?

Uveďte vlastní vymezení výchovy, co je její podstatou podle vašeho názoru? Oprostěte se od učebnicových definic.

1. Formální výchova zahrnuje působení škol či jiných odborných vzdělávacích zařízení. Dokončení tohoto vzdělání je potvrzeno příslušným vysvědčením, dokladem.

2. Neformální výchova zahrnuje cílené a strukturované aktivity člověka, které probíhají mimo vyučování, tzn. ve volném čase. Mohou, ale nemusí, být zakončeny nějakým dokladem.

3. Informální výchova obsahuje učení záměrné, cílené, ale i zcela nahodilé v běžných životních situacích. Souvisí s nejširším výkladem pojmu výchova, zahrnuje i formativní působení vlivu prostředí.

Který z typů výchovy podle vás nejvíce ovlivňuje člověka? Svůj výběr zdůvodněte.